

Dosarul nr.1ra-1635/2022
1-20013739-01-1ra-02122022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 mai 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Guzun Ion,

judecătorii – Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Isaul Ștefan, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 20 ianuarie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Isaul Ștefan Xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, s.xxxxx, domiciliat în or.xxxxx, str.xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 05.05.2020 – 20.01.2021;
2. instanța de apel: 10.02.2021 – 11.05.2021;
3. instanța de recurs: 02.12.2022 – 24.05.2023.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 20 ianuarie 2021, Isaul Ștefan a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 2 ani închisoare,
- în baza art.188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal, la 8 ani închisoare,
- în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la 1 an închisoare,
- în baza art. 208 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Cererea acuzatorului de stat privind încasarea din contul lui Isaul Ș. în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 587,24 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Totodată, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Isaul Ștefan, la data de 26 octombrie 2019, aproximativ la ora 22.30, împreună și după o înțelegere prealabilă cu minorul xxxxx, în privința căruia cauza penală a fost disjunsă în procedură separată și pronunțată sentință de condamnare, având scopul sustragerii

bunurilor altei persoane, au pătruns în domiciliul lui Ivanova M., din or. xxxxx, str-la xxxxx, unde aplicându-i o lovitură în regiunea coastelor și amenințându-o cu un obiect că vor aplica violența periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei, au sustras din domiciliul victimei un notebook de model „Toshiba”, 13 huluși și mai multe piese de schimb pentru telefoane mobile, după care au părăsit domiciliul îndreptându-se într-o direcție necunoscută, cauzând părții vătămate o daună în proporții considerabile.

Astfel, instanța de fond a constatat că, prin acțiunile sale intenționate, Isaul Ș. a comis infracțiunea prevăzută de art.188 alin.(2) lit.b),d),f) Cod penal, adică *atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, la data de 26 octombrie 2019, ora nu a fost posibil de stabilit de către organul de urmărire penală, împreună și după o înțelegere prealabilă cu minorul Xxxxx, în privința căruia cauza penală a fost disjunsă în procedură separată și pronunțată sentința de încetare a procesului, pe motivul retragerii plângerii de către partea vătămată, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în locuința lui Grosu N., din or. Xxxxx, str. Xxxxx, de unde, pe ascuns au sustras un televizor LED de model „Vesta”, de culoare negru la prețul de 300 de lei, iar din frigider mai multe produse alimentare în sumă de 250 lei, prin ce au cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în mărime de 3250 lei.

Astfel, instanța de fond a constatat că, prin acțiunile sale intenționate, Isaul Ș. a comis infracțiunea prevăzută de art.186 alin.(2) lit.b),c),d) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșit de două persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, urmărind scopul păstrării substanțelor stupefiante a păstrat la domiciliul său din or. Criuleni, str. Alexandru cel Bun 32, masă vegetală uscată, până la data de 27.10.2019, când în jurul orelor 10.00, de către colaboratorii IP Criuleni, în cadrul cercetării domiciliului situat în or. Criuleni, str. Alexandru cel Bun 32, a fost ridicată masă vegetală uscată, mărunțită de culoare verde, precum și masă vegetală uscată de culoare verde, cu aspect de inflorescențe, ce reprezintă-marihuană, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, în cantitate de 23,99 g.

Potrivit raportului de constatate tehnico-științifică nr.34/12-1-R-4429 din 11.11.2019, masele vegetale uscate, mărunțite, de culoare verde, din pachetele de hârtie, precum și masa vegetală uscată, de culoare verde, cu aspect de inflorescențe, depistate și ridicate în cadrul cercetării la fața locului, la domiciliul lui Isaul Ș., reprezintă marihuana, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, cantitatea

căruia constituind în total 23,99 g (masă uscată), iar potrivit Hotărârii Guvernului R.Moldova nr.79 din 23.01.2016, constituie cantități mari.

Partea de plantă uscată, de culoare verde, depistată și ridicată în aceleași circumstanțe, reprezintă plantă de cannabis care conține tetrahidrocannabinol, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante.

Astfel, instanța de fond a constatat că, prin acțiunile sale Isaul Ș. a comis infracțiunea prevăzută de art.217 alin.(2) Cod penal, adică *păstrarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare*.

Tot el, la data de 26 octombrie 2019, știind cu certitudine că Xxxxx a.n.xxxxx este minor, la atras și l-a determinat la activitate criminală, iar împreună și după o înțelegere prealabilă cu acesta au comis atacul tâlhăresc asupra lui Ivanova M. domiciliată în or. Xxxxx, str-la Xxxxx și furtul din gospodăria lui Grosu N. situat în or. Xxxxx, str. Xxxxx.

Astfel, instanța de fond a constatat că, prin acțiunile sale Isaul Ș. a comis infracțiunea prevăzută de art. 208 alin.(1) Cod penal, adică *atragera și determinarea minorilor la activitate criminală, săvârșită de o persoană care a atins vârsta de 18 ani*.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care, a solicitat casarea parțială a sentinței în partea excluderii agravantei prevăzute la art.188 alin.(2) lit.c) Cod penal - tâlhăria săvârșită de o persoană mascată, precum și a respingerii încasării cheltuielilor de judecată în sumă de 587,24 lei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Isaul Șt. să fie condamnat în baza art. 188 alin.(2) lit.b),c),d),f) Cod penal și încasată cheltuielile de judecată în sumă de 587,24 lei, în rest sentința instanței de fond să fie menținută.

Apelantul a indicat că, instanța de fond la baza concluziei privind excluderea în privința lui Isaul Ș. a agravantei prevăzute la art.188 alin. (2) lit. c) Cod penal, a ținut cont de declarațiile părții vătămate Ivanova M. depuse în instanța de judecată, menționând greșit că nu a fost probat faptul că Isaul Șt. fiind mascat a comis atacul asupra părții vătămate. Prin urmare, instanța urma să aprecieze critic declarațiile părții vătămate Ivanova M., deoarece ultima fiind audiată în cadrul urmăririi penale, la scurt timp după comiterea tâlhăriei, a explicat că, „...*de geam s-a apropiat doua persoane de gen masculin îmbrăcate în scurte cu capșoane (glugă)...*, precum și că, *a fost agresată fizic de Xxxxx și Isaul Ștefan, deoarece i-a cunoscut după voce, persoanele menționate se aflau cu gluga pe cap și le trăgeau permanent peste față...*”.

Mai mult ca atât, prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, din 04.05.2020, Xxxxx a fost condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.b),c),d),f) Cod penal, astfel infracțiunea incriminată fiind comisă împreună și după o înțelegere prealabilă cu

Isaul Șt. Respectiv, în cadrul ședinței de judecată Xxxxx a recunoscut vina și probele administrate la faza de urmărire penală, inclusiv că a comis atacul tâlhăresc fiind mascați.

Totodată, instanța de judecată eronat a respins cerința procurorului de încasare din contul inculpatului Isaul Șt. a cheltuielilor judiciare în sumă de 587,24 lei, deoarece aceasta poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. La fel, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procuror.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța a constatat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei, a apreciat probele prezentate de părți din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art.186 alin.(2) lit.b),c),d), art.188 alin.(2) lit.b),d),f), art. 217 alin.(2) și art. 208 alin.(1) Cod penal.

Astfel, a menționat că, prima instanță corect a exclus în privința inculpatului Isaul Șt. agravanta prevăzută la art.188 alin.(2) lit.c) Cod penal - tâlhăria săvârșită de o persoană mascată, deoarece persoana în cauză urmează să-și ascundă fața cu careva obiecte, ori a folosit diferite măști. Însă, în speță, nu a fost probat că Isaul Șt. săvârșind atacul tâlhăresc asupra părții vătămate Ivanova M. era mascat, ori a folosit careva obiecte pentru a-și ascunde fața, iar faptul că deținea gluga în cap nu poate fi atribuit la agravanta tâlhăriei ca săvârșită de o persoană mascată.

Prin urmare, instanța de apel a respins argumentele procurorului precum că, prima instanță urma să aprecieze critic declarațiile părții vătămate Ivanova M. depuse în instanța de judecată, or, potrivit art.94 alin.(1) pct.6) CPP, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată, sau, conform art. 98 alin. (1) CPP se consideră fapte și circumstanțe care nu trebuie dovedite, faptele unanim recunoscute.

Totodată, s-a respins solicitarea acuzatorului de stat, precum că prin sentința Judecătorei Criuleni, sediul Dubăsari din 04.05.2020, minorul Xxxxx a fost condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.b),c),d),f) Cod penal, or după cum s-a constatat, ultimul fiind minor, a acceptat de a fi examinată cauza penală potrivit art.364/1 CPP, iar după cum rezultă din declarațiile lui Xxxxx, anume din sentința nominalizată nu se constată faptul săvârșirii infracțiunii de către ultimii ca având mască (f.d.160 verso, pct.5, vol.II), dar care însă a confirmat că “ ... *Isaul Ștefan era îmbrăcat într-un costum verde, care avea glugă*”.

La fel, instanța de apel a considerat ca fiind nefondate argumentele procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată cu privire la hârtie de birou, rechizite și imprimare, suportate în cadrul efectuării urmăririi penale în mărime de 587,24 lei, întrucât compensarea rechizitelor consumabile nu sunt incluse în lista cheltuielilor judiciare expuse în art.227 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a constatat că, cheltuielile efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din contul statului.

6. Împotriva hotărârilor nominalizate, la 23 noiembrie 2022, a declarat recurs ordinar inculpatul Isaul Șt., care, fără a invoca vre-un temei de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și stabilirea unei pedepse mai blânde, invocând că și-a recunoscut vina integral, căindu-se sincer, anterior nu este condamnat și are la întreținere doi copii minori.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către inculpat, considerându-l inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 11 mai 2021, în prezența participanților la proces: acuzatorului de stat și avocatului Bodean I. care apăra interesele inculpatului Isaul Șt, aceștia fiind anunțați că pronunțarea integrală a deciziei motivate va avea loc la 15 iunie 2021, ora 14⁰⁰, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.201-205, vol.II).

Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel, rezultă că decizia motivată a fost pronunțată la 15 iunie 2021 în prezența procurorului participant la judecarea cauzei, însă, inculpatul și avocatul acestuia, nu s-au prezentat.

Totodată, instanța la 01 iulie 2021 a expediat copia deciziei motivate pentru informare în adresa tuturor participanților la proces, inclusiv inculpatului Isaul Șt., respectându-se prevederile art. 338 alin. (4) Cod de procedură penală (f.d.218, vol.II).

Instanța de recurs ține să menționeze că, atât în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond, cât și cea de apel, inculpatul Isaul Șt. nu s-a prezentat, fiind anunțat în căutare, iar cauza fiind judecată în lipsa lui.

Ulterior, la 13.08.2022, inculpatul Isaul Șt. a fost reținut, fiindu-i înmănată pentru cunoștință copia sentinței și deciziei instanței de apel, fapt confirmat prin dovada de primire (f.d.248, vol.II).

Prin urmare, termenul de declarare a recursului pentru inculpatul Isaul Șt. conform art. 231 alin.(3) Cod de procedură penală, a început să decurgă din 15 august 2022 și s-a încheiat la 13 septembrie 2022.

Astfel, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, care se contestă a fost pronunțată integral la 15 iunie 2021 și înmănată inculpatului la 13 august 2022, iar recursul ordinar declarat de inculpat a fost întocmit la 15 noiembrie 2022, expediat de la Penitenciarul nr.1, or.Taraclia la 17 noiembrie 2022 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 23 noiembrie 2022 (f.d.3-4, vol.III), prin urmare, a fost declarat peste termenul de 30 de zile stabilit de lege.

În conformitate cu prevederile art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpat, ca fiind declarat peste termen.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Isaul Ștefan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, în cauza penală în privința lui *Isaul Ștefan Xxxxx*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 iunie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecătorii

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu